

INFORMATOR O PRISTUPU SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI U CRNOJ GORI

Informator o pristupu socijalnoj i dječjoj zaštiti u Crnoj Gori

Informator je pripremljen u okviru projekta: *Socijalnom inkluzijom do jednakih mogućnosti*, koji relizuju Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i NVO Ruža, uz podršku Vlade Crne Gore, posredstvom Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću.

Priredili: Centar za demokratiju i ljudska prava – CEDEM i NVO Ruža

Informator o pristupu socijalnoj i dječjoj zaštiti u Crnoj Gori

Izdavač:

Centar za demokratiju i ljudska prava – CEDEM
Bulevar Džorža Vašingtona 51, 3/48
81 000, Podgorica, Montenegro
Tel/fax: +382 20 234-114; +382 20 234-368
e-mail: info@cedem.me
www.cedem.me

Za izdavača:

mr Nenad Koprivica, izvršni direktor

Urednik izdanja:

mr Nenad Koprivica

Autorka:

Aleksandra Gligorović

Prelom, dizajn i štampa:

Bojan Tešić
DPC, Podgorica

Tiraž:

50

SADRŽAJ

Značenje riječi i izraza korišćenih u ovom dokumentu	4
UVOD	7
Definicija i ciljevi socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori	8
Ko su korisnici socijalne i dječje zaštite	9
Prava iz socijalne i dječje zaštite	10
Osnovna materijalna davanja	10
Materijalna davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti opštine	15
Dječja zaštita	15
Materijalna davanja iz dječje zaštite u nadležnosti opštine	17
Usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite	17
Nadležnost i postupak za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite	19
Ko pokreće postupak za ostvarivanje prava?	19
Kako se određuje koji Centar za socijalni rad je nadležan?	20
Rok da donošenje odluke o ostvarivanju prava	20
Principi socijalne i dječje zaštite i postupanje zaposlenih	21
Kome se obratiti u slučaju potrebe za obezbjeđenjem socijalne i dječje zaštite?	22
Kontakti relevantnih institucija	26
Centri za socijalni rad	26
Ustanove socijalne i dječje zaštite	27
OBRASCI ZA OSTVARIVANJE PRAVA	28

Značenje riječi i izraza

- **mjere i programi** socijalne i dječje zaštite su aktivnosti koje obuhvataju prava iz socijalne i dječje zaštite, s ciljem unaprjeđenja kvaliteta života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, kao i njihovog aktivnog uključivanja u društvo;
- **pružalac usluge** je ustanova, drugi oblik organizovanja i fizičko lice, za koju nadležni organ državne uprave utvrdi da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite i izda licencu za obavljanje djelatnosti;
- **korisnik** je pojedinac odnosno porodica, koji su ostvarili pravo iz socijalne i dječje zaštite, odnosno za koje se sprovodi postupak za ostvarivanje prava;
- **poslodavac** je domaće ili strano pravno lice, odnosno dio pravnog lica ili fizičko lice, koje sa zaposlenim zaključuje ugovor o radu;
- **dijete** je lice do navršenih 18. godina života;
- **mladi** su lica do navršenih 26. godina života;
- **porodicu** čine bračni, odnosno vanbračni drugovi i djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad) i srodnici u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, kao i srodnici u pobočnoj liniji uključujući i druge srodnike koji zajedno žive; dijete koje ne živi u porodici ako je na redovnom školovanju u srednjoj školi, do kraja roka propisanog za to školovanje i bračni drug bez obzira gdje živi;
- **nesposobno za rad** je:
 - dijete;
 - dijete koje nije na redovnom školovanju, ako je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje);
 - lice kod koga je utvrđena nesposobnost za rad, u skladu sa ovim zakonom;
 - lice koje je navršilo 67 godina života.

- **samohrano lice** je:
 - roditelj koji je razveden ili je drugi roditelj umro ili je nepoznat, a izdržava dijete, odnosno vrši produženo roditeljsko pravo, u skladu sa zakonom, do zasnivanja bračne ili vanbračne zajednice;
 - punoljetno lice nesposobno za rad, koje nema srodnike koji su po zakonu kojim se uređuju porodični odnosi dužni da ga izdržavaju ili ima srodnike koji nijesu u mogućnosti da ga izdržavaju.
- **lice sa invaliditetom** je lice koje ima dugoročna fizička, mentalna, intelektualna ili senzorna oštećenja koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati puno i efektivno učešće ovih lica u društvu na osnovu jednakosti sa drugima;
- **beskućnik** je lice koje nema imovinu, nema mjesto stanovanja niti sredstava kojima bi moglo namiriti potrebu stanovanja te je privremeno smješteno u prihvatilištu ili boravi na javnim ili drugim mjestima koja nijesu namijenjena za stanovanje;
- **individualni plan usluga** je plan promjena životne situacije ili ponašanja korisnika utvrđen na osnovu sveobuhvatne procjene potreba, poteškoća i resursa, u dogovoru sa korisnikom, usmjeren prema odabranim ciljevima, a u svrhu prevazilaženja nepovoljnih životnih okolnosti i sprovodi se, prati i preispituje zajedno sa korisnikom, članovima njegove porodice, pružiocima usluga i drugim licima značajnim za korisnika;
- **individualni plan aktivacije** je sporazum između centra za socijalni rad i korisnika materijalnog obezbjeđenja o aktivnom prevazilaženju njegove nepovoljne socijalne situacije;
- **prihod** je primanje koje ostvaruje pojedinac, odnosno porodica po bilo kom osnovu;
- **nepokretna imovina** je stan, stambena zgrada, poslovni prostor, poljoprivredno zemljište (oranica, bašta, voćnjak, vinograd, livada i pašnjak), privredne šume u skladu sa zakonom i dr.;
- **pokretna imovina** je motorno vozilo, stočni fond, poljoprivredna i građevinska mehanizacija i druga sredstva za rad i poslovanje.

UVOD

Poštovani čitaocze, poštovana čitateljko,

pred Vama se nalazi *Informator o pristupu socijalnoj i dječjoj zaštiti*. Ovaj Informator ima za cilj da pruži podršku informisanju i savjetovanju u vezi sa ostvarivanjem prava na socijalnu i dječju zaštitu u Crnoj Gori.

Informator je prvenstveno baziran na odredbama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti objavljenog u "Službenom listu Crne Gore, broj 27/2013" od 11.06.2013. god. te se iste nalaze citirane i/ili parafrazirane na način da budu lakše razumljive običnom građaninu i građanki.

Iako je primarno namijenjen pripadnicima/cama marginalizovanih zajednica, sa ciljem da im se na jednostavan način pruži informacija o pravima i načinu ostvarivanja tih prava, Informator mogu da koriste i stručnjaci i stručnjakinje koji primjenjuju socijalne politike, kao i drugi građani/ke koji žele da se informišu o socijalnim pravima i procedurama, institucijama socijalne zaštite i njihovim nadležnostima, kao i o nevladinim organizacijama koje pružaju određene socijalne servise.

Informator sadrži:

- pregled osnovnih prava i usluga;
- uslove, procedure i uputstva za njihovo korišćenje;
- primjere formi obrazaca i zahtjeva,
- kontakte relevantnih institucija i druge korisne informacije.

Svi podaci navedeni u Informatoru se odnose na stanje u trenutku njegove pripreme i štampanja. Imajući u vidu činjenicu da se pravni okvir i sama situacija u zemlji vremenom mijenjaju, nakon informisanja putem ove publikacije preporučuje se da najnovije podatke zatražite putem kontakt telefona ili elektronske pošte (email) nadležnih institucija.

*Tim Centra za demokratiju i ljudska prava
CEDEM*

Definicija i ciljevi socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori

Sistem socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori je regulisan nizom međunarodnih i nacionalnih dokumenata, ali primarno **Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti** (objavljenom u "Službenom listu Crne Gore, broj 27/2013" od 11.06.2013. god).

„Socijalna i dječja zaštita je djelatnost kojom se obezbjeđuju i ostvaruju mjere i programi namijenjeni pojedincu i porodici sa nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima, koji uključuju prevenciju, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku”. (član 2, Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti)

Socijalna i dječja zaštita je djelatnost od javnog interesa i ostvarivanje tog javnog interesa u ovoj oblasti obezbjeđuju:

- Crna Gora (država) i
- lokalna samouprava (opština).

Uslovi i način na koji oni to sprovode propisani su Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Ipak, odgovornost za zadovoljenje životnih potreba (po članu 6, Zakona o soc.i dj. zaštiti) leži na svima: *„Svako je dužan da radom, prihodima i imovinom stvori uslove za zadovoljavanje životnih potreba, kao i za sprječavanje socijalne isključenosti članova porodice, posebno djece i drugih članova koji nijesu u mogućnosti da se sami o sebi brinu”.*

Ova rečenica daje širu odgovornost na cjelokupnu zajednicu (sve institucije, organizacije, pojedince). Ipak, moramo napomenuti da socio-ekonomska situacija u našoj zemlji, kao i niz drugih razloga, ne stvaraju ambijent u kojem svaki građanin i građanka mogu svojim *„radom, prihodima i imovinom stvoriti uslove za zadovoljavanje životnih potreba”*, te je stoga, u skladu sa evropskim socijalnim modelom, neophodno da gore pomenute: država i lokalna samouprava obezbijede pristup socijalnoj i dječjoj zaštiti svima kojima je ona potrebna.

Cilj socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori je definisan članom 4. Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti: *„Socijalna i dječja zaštita ima za cilj unaprijeđenje kvaliteta života i osnaživanje za samostalan i produktivan život pojedinca i porodice”.*

Ko su korisnici socijalne i dječje zaštite

Prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori može ostvariti crnogorski državljanin/ka sa prebivalištem na teritoriji države.

Takođe, prava iz socijalne i dječje zaštite utvrđena Zakonom o soc.i dj. zaštiti i međunarodnim ugovorom može ostvariti i lice koje ima status stranca (strankinje) sa odobrenim privremenim boravkom ili stalnim nastanjenjem u državi, u skladu sa posebnim zakonom.

U ostvarivanju ciljeva socijalne i dječje zaštite, posebno se štite:

1) **dijete:**

- bez roditeljskog staranja;
- čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara;
- sa smetnjama i teškoćama u razvoju;
- u sukobu sa zakonom;
- koje zlorabljuje alkohol, drogu ili druga opojna sredstva;
- koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;
- žrtva trgovine ljudima;
- kojem roditelj nije saglasan oko načina vršenja roditeljskog prava;
- koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja;
- trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

2) **odraslo i staro lice:**

- sa invaliditetom;
- koje zlorabljuje alkohol, drogu ili druga opojna sredstva;
- koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;
- žrtva trgovine ljudima;
- koje je beskućnik;
- trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Prava iz socijalne i dječije zaštite

Prava iz socijalne i dječije zaštite po važećem Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti su:

- 1) osnovna materijalna davanja;
- 2) usluge socijalne i dječije zaštite.

U postupku za ostvarivanje prava u ovoj oblasti primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti nije drugačije uređeno.

Osnovna materijalna davanja

Osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti su:

- 1) materijalno obezbjeđenje;
- 2) lična invalidnina;
- 3) dodatak za njegu i pomoć;
- 4) zdravstvena zaštita;
- 5) troškovi sahrane;
- 6) jednokratna novčana pomoć.

Država može obezbijediti i druga materijalna davanja u socijalnoj zaštiti, u skladu sa materijalnim mogućnostima.

Pravo na materijalno obezbjeđenje može ostvariti pojedinac, odnosno porodica, ako je pojedinac, odnosno član porodice:

- 1) nesposoban za rad;
- 2) sposoban za rad, pod uslovom da je:
 - trudnica;
 - samohrani roditelj;
 - roditelj koji izdržava dijete, odnosno roditelj koji vrši produženo roditeljsko pravo, u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi;
 - lice koje je završilo školovanje po obrazovnom programu sa prilagođenim izvođenjem i dodatnom stručnom pomoći ili posebnom obrazovnom programu;
 - lice poslije navršene 18. godine života, ako je na redovnom školovanju u srednjoj školi, do kraja roka propisanog za to školovanje;

- dijete bez roditeljskog staranja, odnosno lice koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja, do zasnivanja radnog odnosa na vrijeme duže od šest mjeseci.

U zakonu je takođe definisano da pravo (iz stava 1 tačka 2 al. 2 i 3 ovog člana 21) pripada i:

- usvojiocu,
- staraocu,
- hranitelju, odnosno licu kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje

Pravo na materijalno obezbjeđenje možete ostvariti najduže pet godina od dana završetka školovanja.

Pravo na materijalno obezbjeđenje možete ostvariti najduže pet godina od dana prestanka smještaja u ustanovu, porodičnog smještaja-hraniteljstva, odnosno prestanka starateljstva.

Uslovi za ostvarenje materijalnog obezbjeđenja

Pravo na materijalno obezbjeđenje može ostvariti pojedinac, odnosno porodica iz člana 21 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, pod uslovom da:

- 1) visina prosječnih mjesečnih prihoda iz prethodnog kvartala ne prelazi osnov za ostvarivanje prava za:
 - pojedinca 63.50 eura;
 - porodicu sa dva člana 76.20 eura;
 - porodicu sa tri člana 91.50 eura;
 - porodicu sa četiri člana 108.00 eura;
 - porodicu sa pet i više članova 120.70 eura;
- 2) nema u vlasništvu, odnosno ne koristi poslovni prostor;
- 3) nema u vlasništvu, odnosno ne koristi stan ili stambenu zgradu u obimu većem od:
 - jednosobnog stana za pojedinca;
 - dvosobnog stana za porodicu sa dva ili tri člana;
 - trosobnog stana za porodicu sa četiri ili više članova.
- 4) nema u vlasništvu zemljište u gradskom ili prigradskom građevinskom rejonu;
- 5) nema u vlasništvu, odnosno ne koristi poljoprivredno zemljište, odnosno privredne šume u površini većoj od:
 - 20 ari za pojedinca;
 - 30 ari za porodicu sa dva člana;
 - 40 ari za porodicu sa tri člana;
 - 50 ari za porodicu sa četiri člana;

- 60 ari za porodicu sa pet i više članova;
- ili nema u vlasništvu, odnosno ne koristi drugo zemljište u površini većoj od 2 ha;
- 6) je pojedinac, odnosno član porodice sposoban za rad, a prijavljen je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, u skladu sa posebnim zakonom;
- 7) Centar za socijalni rad utvrdi da lice koje je dužno da daje izdržavanje nije u mogućnosti da izdržava lice nesposobno za rad, u skladu sa ovim zakonom;
- 8) pojedinac, odnosno član porodice nije odbio ponuđeno zaposlenje ili stručno osposobljavanje, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, u skladu sa posebnim zakonom, osim ako je od odbijanja protekla najmanje jedna godina;
- 9) pojedincu, odnosno članu porodice nije prestao radni odnos izjavom njegove volje, njegovom saglasnošću ili njegovom krivicom, zbog disciplinske ili krivične odgovornosti, osim ako je od prestanka radnog odnosa protekla najmanje jedna godina ili ako je po prestanku radnog odnosa nastupila nesposobnost za rad;
- 10) pojedincu, odnosno članu porodice nije prestao radni odnos sporazumnim raskidom sa isplatom otpremnine u iznosu većem od deset prosječnih mjesečnih zarada sa porezima i doprinosima u državi, u skladu sa posebnim zakonom, osim ako je od sporazumnog raskida radnog odnosa i isplate otpremnine proteklo najmanje tri godine;
- 11) pojedinac, odnosno član porodice nije ostvario pravo na otpremninu po osnovu prestanka radnog odnosa, u skladu sa posebnim zakonom, osim ako je od ostvarivanja prava proteklo najmanje šest mjeseci;
- 12) pojedinac, odnosno član porodice nije otuđio nepokretnu imovinu ili se odrekao prava na nasljeđivanje imovine iz tač. 2, 3, 4 i 5 člana Zakona, osim ako je od otuđenja ili odricanja proteklo najmanje tri godine;
- 13) pojedinac, odnosno član porodice nije vlasnik stočnog fonda, poljoprivredne i građevinske mehanizacije i drugih sredstava za rad i poslovanje;
- 14) pojedinac, odnosno član porodice nije vlasnik motornog vozila, osim motornog vozila koje služi za prevoz pojedinca ili člana porodice, korisnika dodatka za njegu i pomoć;
- 15) pojedinac, odnosno član porodice nije zaključio ugovor o doživotnom izdržavanju, osim sa Centrom za socijalni rad.

Za porodice koje imaju člana korisnika dodatka za njegu i pomoć, obim stambenog prostora iz stava 1 tačka 3 al. 1 i 2 člana Zakona se uvećava za sobu.

U postupku ostvarivanja materijalnog obezbjeđenja, **prihodom pojedinca, odnosno člana porodice ne smatra se:**

- lična invalidnina;
- dodatak za njegu i pomoć;

- dodatak za djecu;
- naknada za novorođeno dijete, odnosno naknada po osnovu rođenja djeteta za lice koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i redovnog studenta ostvarena u skladu sa ovim zakonom;
- primanja po osnovu nagrade;
- otpremnina pri odlasku u penziju;
- jednokratna novčana pomoć;
- naknada za otklanjanje posljedica od elementarnih nepogoda;
- primanje po osnovu učeničkog i studentskog standarda; naknada po osnovu smrti člana porodice; davanje koje se odnosi na obavezu izdržavanja lica koje ne živi u porodici;
- naknada za lice sa invaliditetom koje je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje;
- novčana naknada licu koje je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, a roditelj je lica koje u skladu sa ovim zakonom ostvaruje pravo na ličnu invalidninu,
- prihodi članova porodice ostvareni u prethodnom kvartalu po osnovu zarade,
- naknadne zarade i penzije, ako poslije prestanka ostvarivanja tih prihoda podnesu zahtjev Centru za socijalni rad.

Visina materijalnog obezbjeđenja za pojedinca odnosno porodicu koji nemaju prihod iznosi mjesečno za:

- 1) pojedinca 63.50 eura;
- 2) porodicu sa dva člana 76.20 eura;
- 3) porodicu sa tri člana 91.50 eura;
- 4) porodicu sa četiri člana 108.00 eura;
- 5) porodicu sa pet i više članova 120.70 eura.

Visina materijalnog obezbjeđenja za lice koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja iznosi mjesečno 120.70 eura. Visina materijalnog obezbjeđenja za porodicu koja je ostvarila prihod se određuje u visini razlike iznosa utvrđenog stavom 1. člana 31. Zakona i prosječnog mjesečnog prihoda porodice iz prethodnog kvartala.

Centar za socijalni rad će donijeti rješenje o prestanku prava na materijalno obezbjeđenje pojedincu ili porodici, ako praćenjem materijalnih i drugih socijalnih uslova komisija Centra za socijalni rad ocijeni da su ti uslovi znatno povoljniji od onih koji se mogu obezbijediti na osnovu prava na materijalno obezbjeđenje.

Pravo na ličnu invalidninu ima lice sa teškim invaliditetom. Visina lične invalidnine iz stava 1 ovog člana iznosi 108.80 eura mjesečno.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć ima:

- 1) lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imalo obezbijeđen pristup zadovoljavanju potreba;
- 2) korisnik lične invalidnine.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć može ostvariti lice pod uslovom da ovo pravo nije ostvarilo po drugom osnovu. Visina dodatka za njegu i pomoć iznosi 63 eura mjesečno.

Pravo na zdravstvenu zaštitu se obezbjeđuje korisniku: materijalnog obezbjeđenja, dodatka za njegu i pomoć i usluge smještaja, ukoliko ovo pravo nije ostvario po drugom osnovu. Pravo iz stava 1 ovog člana se obezbjeđuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Pravo na troškove sahrane u slučaju smrti korisnika: materijalnog obezbjeđenja, dodatka za njegu i pomoć i smještaja, se obezbjeđuje u skladu sa ovim zakonom. Pravo na troškove sahrane za korisnika ima lice koje je preuzelo plaćanje troškova sahrane, ukoliko to pravo nije ostvarilo po drugom osnovu. Pružalac usluge koji je platio troškove sahrane za lice ima pravo na naknadu troškova od lica koje ima obavezu plaćanja.

Troškovi sahrane za lice ostvaruju se kod Centra za socijalni rad.

Visina troškova sahrane utvrđuje se u iznosu od 315 eura. Visina troškova prevoza za lice, iz člana 35 stav 1 ovog Zakona, koje je umrlo van mjesta prebivališta se utvrđuje u iznosu stvarnih troškova prevoza. Visina troškova sahrane za lice nepoznatog prebivališta, koje je umrlo na teritoriji države, se obezbjeđuje kod Centra za socijalni rad i utvrđuje u iznosu stvarnih troškova sahrane.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć može ostvariti pojedinac, odnosno porodica koja se, zbog posebnih okolnosti koje utiču na stambeno, materijalno i zdravstveno stanje, nađe u stanju socijalne potrebe. Visinu pomoći određuje Centar za socijalni rad zavisno od potrebe pojedinca, odnosno porodice i materijalnih mogućnosti države.

Zahtjev se podnosi Centru za socijalni rad.

Obrasce za prijavu za ostvarivanje nekog od ovih prava možete naći u zadnjem dijelu ovog Informatora.

Materijalna davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti opštine

Opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao što su: jednokratne pomoći; subvencije u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća koja osniva opština i druga materijalna davanja iz socijalne zaštite. O vrstama materijalnih davanja, bližim uslovima, načinu i postupku za ostvarivanje prava raspitajte se kod nadležnog organa opštine.

Dječja zaštita

Osnovna materijalna davanja iz dječje zaštite su:

- 1) naknada za novorođeno dijete;
- 2) dodatak za djecu;
- 3) troškovi ishrane u predškolskim ustanovama;
- 4) pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama;
- 5) refundacija naknade zarade i naknada zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
- 6) naknada po osnovu rođenja djeteta;
- 7) refundacija naknade zarade i naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.

Država, naravno, može obezbijediti i druga materijalna davanja iz dječje zaštite, u skladu sa materijalnim mogućnostima.

Jedan od roditelja, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje može ostvariti pravo **na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete**. Ova naknada se može ostvariti do navršene jedne godine života djeteta i iznosi 105 eura.

Pravo na dodatak za djecu može ostvariti dijete:

- 1) korisnik materijalnog obezbjeđenja;
- 2) korisnik dodatka za njegu i pomoć;
- 3) korisnik lične invalidnine;
- 4) bez roditeljskog staranja;
- 5) čiji je roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjeđenja zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije.

Pravo na dodatak za djecu ima troje djece u porodici. Dodatak za djecu se obezbjeđuje i djeci koja su rođena kao dvojke, trojke i sl. nezavisno od broja djece utvrđenog u stavu 2 člana 42 Zakona.

Pravo na dodatak za djecu se ostvaruje:

- do navršene 18. godine života, ako je dijete na redovnom školovanju.
- ako je dijete poslije navršene 18. godine života na redovnom školovanju u srednjoj školi, do kraja roka propisanog za to školovanje.
- ako dijete korisnik/ca materijalnog obezbjeđenja i dijete bez roditeljskog staranja, od 15 do navršene 18. godine života, koje nije na redovnom školovanju, ostvaruje pravo iz stava 1 ovog člana, ako je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Visina dodatka za djecu iznosi mjesečno za dijete:

- 1) korisnika materijalnog obezbjeđenja 19 eura;
- 2) korisnika dodatka za negu i pomoć 25.50 eura;
- 3) korisnika lične invalidnine 31.80 eura;
- 4) bez roditeljskog staranja 31.80 eura;
- 5) čiji je roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na negu, vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjeđenja zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije 19 eura.

Dijete koje ispunjava uslove na dodatak za djecu po više osnova ostvaruje to pravo po povoljnijem osnovu.

Pravo na troškove ishrane u javnoj predškolskoj ustanovi ostvaruju djeca u skladu sa zakonom kojim se uređuje predškolsko vaspitanje i obrazovanje.

Pravo na pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama imaju djeca i mladi koji su ostvarili pravo na vaspitanje i obrazovanje, u skladu sa posebnim zakonom.

Pravo na pomoć iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- 1) troškove smještaja u ustanovi;
- 2) troškove prevoza.

Djeca i mladi iz člana 47 Zakona o soc. i dječjoj zaštiti, koji se upućuju na vaspitanje i obrazovanje van mjesta prebivališta, odnosno boravišta, imaju pravo na **troškove smještaja** u ustanovi za vrijeme trajanja vaspitanja i obrazovanja, u skladu sa ovim zakonom. Pravo na obezbjeđenje troškova smještaja ima i pratilac lica.

Takođe, djeci i mladima iz člana 47 Zakona se obezbjeđuju **troškovi prevoza** za vrijeme trajanja vaspitanja i obrazovanja, a ako su smještene u ustanovu obezbjeđuju se i troškovi prevoza za vrijeme

zimskog i ljetnjeg školskog raspusta, državnih, vjerskih i drugih praznika ako putuju u mjesto stanovanja, kao i za povratak u mjesto školovanja, ukoliko ovo pravo nije ostvareno po drugom osnovu. Pravo na obezbjeđenje troškova prevoza ima i pratilac lica, ukoliko ovo pravo nije ostvario po drugom osnovu.

Jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student može ostvariti pravo na **mjesečnu naknadu po osnovu rođenja djeteta**, do navršene jedne godine života djeteta. Ukoliko je zahtjev za naknadu člana podnijet u roku od 30 dana od dana porođaja, isplata teče od dana porođaja, a ako je zahtjev podnijet poslije toga roka naknada se isplaćuje od dana podnošenja zahtjeva. Visina naknade iz stava 1 ovog člana iznosi 63,50 eura mjesečno.

Obrasce za prijavu za ostvarivanje nekog od ovih prava možete naći u zadnjem dijelu ovog Informatora.

Materijalna davanja iz dječije zaštite u nadležnosti opštine

Opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti i materijalna davanja iz dječije zaštite, kao što su:

- pomoć za novorođeno dijete;
- pomoć za nabavku školskog pribora i druga materijalna davanja.

O vrstama materijalnih davanja, bližim uslovima, načinu i postupku za ostvarivanje prava raspitajte se kod nadležniog organa opštine.

Usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite

Usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite definisane Zakonom su:

- 1) procjena i planiranje;
- 2) podrška za život u zajednici;
- 3) savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga;
- 4) smještaj;
- 5) neodložne intervencije i
- 6) druge usluge.

Centar za socijalni rad obavlja usluge procjene i planiranja (član 61, Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti) a one obuhvataju:

- procjenu stanja, odnosno potreba, snaga i rizika korisnika i drugih lica značajnih za korisnika;
- procjenu staroca, hranitelja, usvojioca i lica kojem je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje i izradu individualnog ili porodičnog plana pružanja usluga i drugih procjena i planova.

Ako vam je potreban:

- dnevni boravak,
- pomoć u kući,
- stanovanje uz podršku,
- svratište,
- personalna asistencija,
- tumačenje i prevođenje na znakovni jezik i sl.

Ove usluge spadaju u grupu usluga podrške za život u zajednici. Njih je Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti definisao kao one koje obuhvataju aktivnosti koje podržavaju boravak korisnika u porodici ili neposrednom okruženju.

Ako su vam potrebni:

- savjetovanje,
- terapija,
- medijacija,
- SOS telefon i
- druge usluge s ciljem prevazilaženja kriznih situacija i unaprijeđivanja porodičnih odnosa, ove usluge spadaju u grupu tzv. savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga.

Gore navedene usluge pružaju **pružalci usluga socijalne i dječije zaštite**, što znači da to mogu biti ne samo Centar za socijalni rad i državni organi, već i druga pravna ili fizička lica.

Naime, u Zakonu (član 119) stoji da „*djelatnost u oblasti socijalne i dječije zaštite, odnosno pojedine usluge može, u skladu sa ovim zakonom pružati i pružalac usluge: udruženje, preduzetnik, privredno društvo i fizičko lice, u skladu sa zakonom*“.

Ukoliko situacija nalaže da su vam potrebne usluge smještaja, u njih spadaju:

- porodični smještaj-hraniteljstvo;
- porodični smještaj;
- smještaj u ustanovu socijalne i dječije zaštite;
- smještaj u prihvatilište.

Smještaj može biti privremeni, povremeni i dugotrajni.

Usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva se obezbjeđuje **djeci i mladima** u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

Usluga porodičnog smještaja se obezbjeđuje i **trudnici, samohranom roditelju sa djetetom do navršene treće godine života, odraslom i starom licu**, kojima je usljed socijalnih prilika potrebno zbrinjavanje.

Porodični smještaj-hraniteljstvo i porodični smještaj se obezbjeđuje kao:

- 1) standardni smještaj;
- 2) smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku;
- 3) urgentni smještaj;
- 4) povremeni smještaj;
- 5) druga vrsta smještaja.

Uslugu porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja pruža fizičko lice koje je procijenjeno kao podobno, uspješno je završilo obuku i dobilo licencu za pružanje te usluge, a u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju porodični odnosi. **Procjenu podobnosti fizičkog lica za pružanje usluge porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja, stručnu podršku i obuku, vrši Centar za socijalni rad.**

Radi osiguranja bezbjednosti u situacijama koje ugrožavaju život, zdravlje i razvoj korisnika pružaju se usluge neodložne intervencije i one se obezbjeđuju 24 sata dnevno.

Usluge neodložne intervencije pruža Centar za socijalni rad uz obaveznu saradnju sa drugim nadležnim organima i službama.

Nadležnost i postupak za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite

Ko pokreće postupak za ostvarivanje prava?

Postupak za ostvarivanje nekog od prava pokreće se na zahtjev lica, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, usvojioca, staraoca, hranitelja, odnosno lica kojem je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje i po službenoj dužnosti.

Zahtjev za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu koji propisuje nadležni organ državne uprave a podnosilac zahtjeva je odgovoran za tačnost i ispravnost podataka koje unosi u obrazac.

Centar za socijalni rad pokreće postupak po službenoj dužnosti na inicijativu pravnog ili fizičkog lica, kada je to u interesu korisnika, odnosno javnom interesu, odnosno kad postoji interes trećih lica.

O zahtjevu za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite u prvom stepenu rješava Centar za socijalni rad, dok o žalbi protiv rješenja Centra za socijalni rad rješava nadležni organ državne uprave.

Kako se određuje koji Centar za socijalni rad je nadležan?

U ostvarivanju prava iz socijalne i dječje zaštite mjesna nadležnost se određuje za:

1. lice koje ima prebivalište, prema mjestu prebivališta;
2. lice koje se nađe na teritoriji van svog prebivališta, prema mjestu boravišta;
3. lice nepoznatog prebivališta, prema mjestu u kome je nastao povod za vođenje postupka;
4. dijete, prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja;
5. dijete čiji roditelji ne žive zajedno, prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja kome je dijete povjereno na čuvanje i vaspitanje;
6. dijete čiji roditelji nijesu poznati ili su napustili dijete ili ako nije poznato prebivalište, odnosno boravište djeteta, prema mjestu u kojem je nastao povod za vođenje postupka;
7. pravno lice prema sjedištu, odnosno kad obavlja djelatnost van sjedišta, prema mjestu obavljanja djelatnosti.

Ako korisnik promijeni prebivalište, odnosno boravište Centar za socijalni rad je dužan da, bez odlaganja, dostavi spise predmeta Centru za socijalni rad nadležnom prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta korisnika.

Rok za donošenje odluke o ostvarivanju prava

Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite je hitan!

Centar za socijalni rad je dužan da donese i dostavi rješenje o zahtjevu za ostvarivanje prava na osnovna materijalna davanja najkasnije **u roku od 15 dana**, a ako je potrebno sprovesti poseban **ispitni postupak, u roku od 30 dana** od dana prijema uredno podnijetog zahtjeva, odnosno od pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Kada se radi o preduzimanju izuzetno hitnih mjera radi obezbjeđenja socijalne i dječje zaštite, Centar za socijalni rad može donijeti rješenje i **usmeno**, kada je Centar za socijalni rad dužan da donese rješenje u pisanom obliku najkasnije **u roku od tri dana od dana donošenja usmenog rješenja**.

Principi socijalne i dječje zaštite i postupanje zaposlenih

Svi zaposleni u institucijama i organizacijama sa kojima dolazite u kontakt tokom procesa ostvarivanja vaših prava, i koji rade u domenu socijalne i dječje zaštite, obavezani su zakonom da znaju i poštuju principe na kojima se zasniva socijalna i dječja zaštita, a definisani su u članu 7 Zakona o soc.i dj. zaštiti.

Socijalna i dječja zaštita se zasniva na principima:

- 1) uvažavanja integriteta i dostojanstva korisnika socijalne i dječje zaštite koja se zasniva na socijalnoj pravdi, odgovornosti i solidarnosti, koja se pruža uz poštovanje fizičkog i psihičkog integriteta, bezbjednosti, kao i uz uvažavanje moralnih, kulturnih i religijskih ubjeđenja, u skladu sa zajemčenim ljudskim pravima i slobodama;
- 2) zabrane diskriminacije korisnika po osnovu rase, pola, starosti, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, vjeroispovijesti, političkog, sindikalnog ili drugog opredjeljenja, imovnog stanja, kulture, jezika, invaliditeta, prirode socijalne isključenosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili drugog ličnog svojstva;
- 3) informisanja korisnika o svim podacima koji su značajni za utvrđivanje njegovih socijalnih potreba i ostvarivanje prava, kao i o tome kako te potrebe mogu biti zadovoljene;
- 4) individualnog pristupa korisniku u pružanju prava iz socijalne i dječje zaštite;
- 5) aktivnog učestvovanja korisnika u kreiranju, izboru i korišćenju prava iz socijalne i dječje zaštite koji se zasniva na učestvovanju u procjeni stanja i potreba i odlučivanju o korišćenju potrebnih usluga;
- 6) uvažavanja najboljeg interesa korisnika u ostvarivanju prava iz socijalne i dječje zaštite;
- 7) prevencije institucionalizacije i dostupnosti usluga u najmanje restriktivnom okruženju uvijek kada za to postoje uslovi u njihovim domovima ili lokalnoj zajednici kroz vaninstitucionalne oblike zaštite, koje osiguravaju različiti pružaoci usluga, sa ciljem poboljšanja kvaliteta života korisnika i njegove socijalne uključenosti;
- 8) pluralizma usluga i pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite koje obavljaju i organizacije civilnog društva i druga pravna i fizička lica, pod uslovima i na način propisanim zakonom;
- 9) partnerstva i udruživanja različitih nosilaca djelatnosti i programa, posebno na lokalnom nivou u cilju dostupnosti usluga u najmanje restriktivnom okruženju i prevencije institucionalizacije;
- 10) transparentnosti u pogledu informisanja javnosti o socijalnoj i dječjoj zaštiti u sredstvima javnog informisanja, kao i na druge načine, u skladu sa zakonom.

U ustanovi, odnosno kod drugog pružaoca usluga, **zaposlenom je zabranjen:**

- svaki oblik nasilja nad djetetom, odraslim i starim licem,
- fizičko, emocionalno i seksualno zlostavljanje,
- iskorišćavanje korisnika,
- zloupotreba povjerenja ili ovlašćenja koju uživa u odnosu na korisnika,
- zanemarivanje korisnika i druga postupanja koja narušavaju zdravlje, dostojanstvo i razvoj korisnika.

Pravo na zaštitu ličnih podataka

Kao korisnik ili korisnica, imate pravo na zaštitu ličnih podataka iz dokumentacije koja se obrađuje za potrebe izvještaja, odnosno za evidencije, uključujući i one koje se tiču vaše ličnosti, ponašanja i porodičnih okolnosti i načina korišćenja prava iz socijalne i dječje zaštite. U pogledu zaštite ličnih podataka korisnika/ca primjenjuju se propisi o zaštiti podataka o ličnosti.

Pravo na podnošenje pritužbe

Ukoliko niste zadovoljni pruženom uslugom, postupkom ili ponašanjem pružaoca usluge možete podnijeti pritužbu organu državne uprave nadležnom za poslove socijalnog staranja.

Zaposleni u državnim službama su dužni da poštuju i **Etički kodeks državnih službenika i namještenika** (objavljen u "Sl. list Crne Gore", br. 20/12 od 12.04.2012), te ih na postojanje istog treba ponekad i napomenuti.

„Službenik je dužan da poslove u državnom organu vrši tako da, na zakonom najpovoljnije predviđen način, obezbijedi ostvarivanje prava i obaveza stranaka. U odnosu prema strankama službenik:

- postupa profesionalno, nepristrasno i pristojno;
- blagovremeno, korektno i tačno daje podatke i informacije, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- podučava, pruža pomoć i daje informacije o organu nadležnom za postupanje po zahtjevu, kao i o pravnom lijeku.“

Kome se obratiti u slučaju potrebe za obezbjeđenjem socijalne i dječje zaštite?

U odnosu na to u kojoj opštini živite, trebate se obratiti kancelariji Centra za socijalni rad u vašem gradu.

Centar za socijalni rad svoje nadležnosti sprovodi u okvirima Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (Sl. list RCG 27/13), Porodičnog zakona (Sl. list RCG 17/07), Zakona o zaštiti od nasilja u porodici (Sl. list RCG br.46/10), Protokola o postupanju u slučajevima nasilja u porodici, Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku (Sl. list RCG br. 64/11) i drugim zakonima iz oblasti socijalne i dječje zaštite kao i strategijama i akcionim planovima kako na nacionalnom, tako i na lokalnom nivou.

Centar za socijalni rad ima zadatak da sprovodi preventivne aktivnosti, dijagnostičke tretmane, tretman i savjetodavno-terapijski rad.

Centar sprovodi i usluge procjene i planiranja (u skladu sa članom 61, Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti) i one obuhvataju:

- procjenu stanja, odnosno potreba, snaga i rizika korisnika i drugih lica značajnih za korisnika;

- procjenu staraoca, hranitelja, usvojioca i lica kojem je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje i izradu individualnog ili porodičnog plana pružanja usluga i drugih procjena i planova.

Centar za socijalni rad i Zavod za zapošljavanje su dužni da međusobno sarađuju u sprovođenju mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja.

Centar za socijalni rad je dužan da Zavodu za zapošljavanje dostavi obavještenje o priznatom pravu na materijalno obezbjeđenje za nezaposlenog radno sposobnog korisnika, u roku od osam dana od dana donošenja rješenja o priznavanju prava.

Zavod za zapošljavanje je dužan da, u roku od osam dana od dana saznanja obavijesti Centar za socijalni rad, ako se radno sposobni korisnik materijalnog obezbjeđenja zaposli, odbije ponuđeno zaposlenje ili stručno osposobljavanje, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju. Način sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja, utvrđuje posebnim aktom nadležni organ državne uprave.

Organ lokalne samouprave tj. opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite ali i pružanje drugih usluga socijalne i dječje zaštite. Organ zadužen za ovu oblast je najčešće Sekretarijat za društvene djelatnosti ili njemu srodan sekretarijat.

Trenutno 10 opština u Crnoj Gori ima usvojene Lokalne planove za unaprijeđenje socijalne inkluzije – razvoj usluga socijalne zaštite, tako da ako živite u nekoj od njih, u ovom dokumentu možete pronaći prioritete u ovoj oblasti za navedenu opštinu, kao i informacije o nadležnim institucijama i organizacijama civilnog društva koje su aktivne na ovom polju.

Ustanove socijalne zaštite na nacionalnom nivou:

- Ustanove za odrasla i stara lica obezbjeđuju privremeni ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, i usljed toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarajuća njega i pomoć obezbijedi u sostvenoj porodici.
- Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišenu roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbjeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i mladih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Dobro je da znate da postoje tijela odgovorna za ovu oblast i na nacionalnom nivou, prvenstveno Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Ono vrši poslove uprave koji se odnose na:

- socijalnu zaštitu,
- dječju zaštitu,
- zaštitu lica sa invaliditetom,
- zaštitu starih lica;

- socijalnu zaštitu lica koja traži azil,
- lica kojima je priznat status izbjeglice i lica kojima je odobrena dodatna zaštita;
- porodičnu zaštitu;
- saradnju sa Crvenim krstom Crne Gore, nevladinim organizacijama, agencijama Ujedinjenih nacija i drugim međunarodnim organizacijama itd.

Pored ovih nadležnosti, ono naravno vrši poslove uprave koji se odnose na: radne odnose, zaštitu na radu, zarade i druga primanja iz rada i po osnovu rada; tržište rada, zapošljavanje i obrazovanje odraslih za potrebe tržišta rada u svim oblicima rada osim u državnim organima; zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori; zapošljavanje lica sa invaliditetom; zaštitu građana Crne Gore na radu u inostranstvu; sistem penzijskog i invalidskog osiguranja i oblast boračke i invalidske zaštite; zaštitu boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica itd.

Unutar Ministarstva posebno je organizovan **Direktorat za socijalno staranje i dječju zaštitu**, u okviru koga se nalaze:

- **Direkcija za socijalnu i dječju zaštitu i nadzor** i
- **Direkcija za zaštitu rizičnih grupa.**

U Direktoratu za socijalno staranje i dječju zaštitu vrše se poslovi koji se odnose na:

- zaštitu porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe, odnosno socijalne isključenosti a posebno na nesposobne za rad i materijalno neobezbijeđene,
- djecu bez roditeljskog staranja,
- djecu sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću,
- zlostavljani i zanemarenu djecu,
- djecu sa poremećajem u ponašanju,
- lica sa invaliditetom,
- stara lica, lica i porodice kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite kao i izbjegla i interno raseljena lica;
- kreiranje strateških dokumenata koji su od interesa za zaštitu pojedinih vulnerabilnih kategorija stanovništva; praćenje primjene usvojenih dokumenata;
- drugostepeni upravni postupak u oblasti socijalne i dječje zaštite i porodičnih odnosa;
- poslove iz oblasti analitike, planiranja i pripreme analiza, informacija i izvještaja o finansijskim tokovima koji služe kao osnova u izradi projekcije potrebnih sredstava za finansiranje godišnjih potreba i obaveza i investicionih ulaganja u oblastima socijalne i dječje zaštite;
- izradu izvještaja i statistika o korišćenju sredstava iz oblasti socijalne i dječje zaštite i njihovo generisanje unutrašnjim i spoljnim entitetima;
- programiranje i monitoring prioriteta/mjera koji je vezan za socijalnu inkluziju, u okviru Operativnog programa IPA IV komponente razvoj ljudskih resursa, ostvarivanje saradnje sa NVO i organima lokalne samouprave.

U Direkciji za socijalnu i dječju zaštitu i nadzor vrše se poslovi koji se odnose na:

- pripremu nacрта i predloga zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz oblasti socijalne i dječje zaštite;
- pripremu odgovarajućih informacija, analiza i programa;
- davanje stručnih mišljenja u vezi primjene zakona i drugih propisa iz ove oblasti; saradnju sa lokalnom samoupravom i nevladinim organizacijama;
- ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje porodice;
- smještaj u drugu porodicu; pomoć u vaspitanju i obrazovanju djece i mladih sa posebnim potrebama;
- ostvarivanje prava na ličnu invalidninu, njegu i pomoć drugog lica kojima je priznat status izbjeglice,
- opremu za novorođeno dijete,
- dodatak za djecu;
- odmor i rekreaciju djece;
- ostvarivanje prava u oblasti porodičnih odnosa;
- rješavanje u drugostepenom upravnom postupku iz oblasti socijalne i dječje zaštite;
- vođenje postupka o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti javnih i privatnih ustanova za ovu oblast i obavljanje socijalne i dječje zaštite kao preduzetničke djelatnosti;
- dodjelu koncesija u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- poslove iz oblasti analitike, planiranja i pripreme analiza, informacija i izvještaje o finansijskim tokovima u oblasti socijalne i dječje zaštite;
- saradnju sa NVO i organima lokalne samouprave;
- izradu analiza, izvještaja i informacija iz oblasti socijalne i dječje zaštite.

U Direkciji za zaštitu rizičnih grupa vrše se poslovi koji se odnose na:

- pripremu propisa i drugih akata u ovoj oblasti;
- pripremu analiza, informacija izvještaja i stručnih mišljenja u vezi stanja i primjene propisa iz ove oblasti;
- praćenje stanja u oblasti zaštite djece bez roditeljskog staranja i zlostavljene i zanemarene djece,
- osobe sa invaliditetom i djecu sa teškoćama i smetnjama u razvoju,
- djece sa poremećajima u ponašanju,
- starih lica,
- raseljenih i izbjeglih lica i RAE;
- trgovinu djecom i ljudima;
- bolesti zavisnosti;
- vođenje evidencije potencijalnih usvojlaca i djece podobne za usvojenje;
- programiranje i monitoring prioriteta/mjera koji je vezan za socijalnu inkluziju, u okviru Operativnog programa IPA IV komponente - razvoja ljudskih resursa,
- ostvarivanje saradnje sa NVO i organima lokalne samouprave;
- izradu analiza, izvještaja i informacija iz oblasti zaštite rizičnih grupa.

Kontakti relevantnih institucija

Centri za socijalni rad

Naziv institucije	Opština	Broj telefona	E-mail
Centar za socijalni rad	Podgorica	067-619-795; 020-230-572; 020-230-570	podgorica@czsr.me jucsr@t-com.me
Centar za socijalni rad	Cetinje	067-555-308; 020-812-584	cetinje@czsr.me
Centar za socijalni rad	Danilovgrad	067-583-065; 020-812-584	maja.luketic@czsr.me
Centar za socijalni rad	Kolašin	067-216-684; 020-865-645	csrkol@t-com.me
Centar za socijalni rad	Nikšić	069-240-757; 040-215-207	csrnksic@t-com.me
Centar za socijalni rad	Šavnik	069-343-063; 040-266-142	csrnksic@t-com.me
Centar za socijalni rad	Plužine	040-271-144	csrnksic@t-com.me zorap79@gmail.com
Centar za socijalni rad	Pljevlja	067-415-266; 052-301-264	csrpv@t-com.me
Centar za socijalni rad	Žabljak	052-360-150	csrpv@t-com.me
Centar za socijalni rad	Bijelo Polje	067-040-404; 050-432-024	csrbp@t-com.me
Centar za socijalni rad	Mojkovac	069-494-657; 050-472-101	csr.mojkovac@t-com.me
Centar za socijalni rad	Bar	312-610; 313-336	csrbar@t-com.me
Centar za socijalni rad	Ulcinj	067-314-072; 030-412-205, 412-094; 401-548	csrul@t-com.me
Centar za socijalni rad	Berane	067-540-159; 051-230-128; 234-966; fax 230-129	csr.an@t-com.me
Centar za socijalni rad	Kotor	032-322-623; 322-624; 304-740	czsrkotor@t-com.me
Centar za socijalni rad	Tivat	069-406-990; 032-674-646	csrtivat@t-com.me
Centar za socijalni rad	Budva	069-402-819; 033-452-887	budva@czsr.me
Centar za socijalni rad	Rožaje	067-414-579; 051-271-009; fax: 270-174; 270-176	maso-rozaje@t-com.me
Centar za socijalni rad	Plav	067-563-299; 051-255-075; fax 251-450	centarsocradplav@t-com.me
Centar za socijalni rad	Herceg Novi	067-318-084; 031-321-187; 322-293, 322-578	csrhnn@t-com.me

Ustanove socijalne i dječje zaštite

Naziv institucije	Opština	Broj telefona	E-mail
Dječji dom "Mladost"	Herceg Novi	069-013-024; 031-671-042; 671-033	djecji.dom@t-com.me
JU Zavod "Komanski most"	Podgorica	067-258-075; 020-262-259; 262-258	zavod@t-com.me
JU "Centar za podršku djeci i porodici - Bijelo Polje"	Bijelo Polje	067 284 -911	czpdip@live.com
Dnevni Centar za djecu sa smetnjama u razvoju "Tisa"	Bijelo Polje	050 -486- 248; 068-855-480	dctisa@t-com.me
JU Dnevni Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi	Herceg Novi	031- 331 -243	dnevnicehtarigalo@t-com.me
JU Dnevni Centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju "LIPA" - Plav	Plav	051- 250 -164	lipaplav@t-com.me
JU "Dnevni Centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Pljevlja"	Pljevlja	052 -321 - 360	dcpljevlja@t-com.me
JU Resursni centar za djecu i osobe sa intelektualnim smetnjama i autizmom "1.jun"	Podgorica	068 271 799	centar1.jun@t-com.me
JU Dom starih "Bijelo Polje"	Bijelo Polje	050 486-336; 486-335	domstarihbp@t-com.me
Resursni centar za sluh i govor - Kotor "Dr. Peruta Ivanović"	Kotor	032 304-288; fax:032 325-996	surdomonte@t-com.me
Dom starih Grabovac Risan	Kotor	032 371-100; fax: 032/371-411	grabovac@t-com.me
JU Resursni centar za djecu i mlade "Podgorica"	Podgorica	020 640-408; fax:020 643-076	juzinv@t-com.me
Centar za djecu i mlade "Ljubović"	Podgorica	020/662-410; 663-105	centarljubovic@t-com.me
JU Dnevni Centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju "SIRENA"	Ulcinj	030 - 414 - 109	sirena-ul@hotmail.com
JU" Dnevni Centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju- Berane"	Berane	051/241-222	dnevnicehtarberane@t-com.me
JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci-Podgorica	Podgorica	020-611-847; fax:020-611-534	jukakarickagora@t-com.me

OBRASCI ZA OSTVARIVANJE PRAVA

U nastavku ovog dokumenta možete naći obrasce tj. formulare za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava u domenu socijalne i dječje zaštite. Svi priloženi formulari su preuzeti sa webstrane Ministarstva rada i socijalnog staranja, te istu treba konsultovati radi eventualnih izmjena. Pomenuta strana nalazi se na sljedećem linku:

- <http://www.mrs.gov.me/informacije/regulativa/133265/Zakonska-regulativa-iz-oblasti.html>

Tokom pripreme vaših zahtjeva, u slučaju nedoumica konsultujte se sa nadležnom osobom zaposlenom u Centru za socijalni rad.

Napomena:

Samo savjet profesionalca ili profesionalke zaposlene u datoj instituciji tretirajte kao validan! Savjete prijatelja, komšija i ostalih u procesu ostvarivanja prava prihvatite kao njihovo lično iskustvo i mišljenje, ali iste ne primjenjujte prije konsultacija sa nadležnom službom u Centru za socijalni rad, pravnom službom ili drugom relevantnom službom u Ministarstvu rada i socijalnog staranja ili sl.

Prihodi moje porodice u prethodnom kvartalu su:

- ☐ prihod po osnovu radnog odnosa u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od povremenih i privremenih poslova u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od poljoprivrede i šumarstva u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu naknade za vrijeme nezaposlenosti u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od otpremnine po osnovu prestanka radnog odnosa u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od ustupanja autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih imovinskih prava u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu prava iz boračko invalidske zaštite u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu obaveze izdržavanja u iznosu od _____ €,
- ☐ ostali prihodi u iznosu od _____ €,

Ukupni prihodi iznose _____ €.

Status izdržavanog lica ☐ imam srodnika koji je dužan da daje izdržavanje, ☐ imam srodnika koji nije dužan da daje izdržavanje, ☐ nemam srodnike koji su dužni da daju izdržavanje

Status davaoca izdržavanja: ☐ nemam obavezu izdržavanja, ☐ imam obavezu izdržavanja (ime i prezime) _____ (srodstvo) _____

Uključivanje u školovanje, rad, radno i društveno angažovanje

☐ spreman/na sam za

☐ uključivanje u školovanje, ☐ osposobljavanje za rad ☐ radno angažovanje ☐ društveno angažovanje;

☐ nisam spreman na uključivanje u školovanje, rad, radno i društveno angažovanje

Smatram da je važno da dodam i sljedeće

☐ Sastavni dio ovog zahtjeva čine podaci i za _____ članova porodice na obrascu Z-MOP.

Uz zahtjev dostavljam dokaze (*zaokružiti odgovarajuće dokaze*):

- ☐ lična karta za sve punoljetne članove porodice
- ☐ izvod iz knjige rođenih za djecu koja ne posjeduju ličnu kartu
- ☐ lična isprava (za korisnike koji nijesu državljani Crne Gore)
- ☐ potvrda o školovanju (za lica preko 15/18 godina)
- ☐ dokaz o prihodima po osnovu radnog odnosa ili privremenih i povremenih poslova
- ☐ dokaz o primanjima preko Fonda penzijskog invalidskog osiguranja (za sve članove porodice)
- ☐ uvjerenje o posjedu (za sve članove porodice, na teritoriji Crne Gore)
- ☐ potvrda izdata od Zavoda za zapošljavanje Crne Gore
- ☐ dokaz o naknadi za nezaposlene
- ☐ nalaz, ocjena i mišljenje socijalno-ljekarske komisije
- ☐ ljekarsko uvjerenje (za trudnice)
- ☐ izvod iz matične knjige umrlih (za bračnog ili vanbračnog supružnika)
- ☐ presuda o razvodu braka, odnosno presuda o povjeravanju djece i vršenju roditeljskog prava
- ☐ rješenje o produženom vršenju roditeljskog prava
- ☐ uvjerenje o završenom školovanju u posebnoj ustanovi za obrazovanje i vaspitanje
- ☐ uvjerenje o primanjima po osnovu prava iz oblasti boračko invalidske zaštite
- ☐ uvjerenje da li je član porodice korisnik staračke naknade
- ☐ prijedlog za prinudno izvršenje presude za izdržavanje
- ☐ dokaz poreskog organa da imovina nije otuđena u posljednje tri godine (priložen ugovor)
- ☐ ugovor o zakupu sa stanodavcem (kod korišćenja stana u obimu većem od zakonom predviđenog)
- ☐ uvjerenje o posjedu na ime roditelja ili vanbračnog druga (u slučaju smrti jednog ili oba roditelja) odnosno ostavinsko rješenje iza smrti jednog ili oba roditelja podnosioca zahtjeva i njegovog bračnog ili vanbračnog druga i izvod iz knjige umrlih za roditelje
- ☐ uvjerenje da ne posjedujem stočni fond (od nadležnog organa i za članove porodice)
- ☐ potvrda o posjedovanju motornog vozila (za sve punoljetne članove porodice)
- ☐ potvrda o vlasništvu pokretne imovine
- ☐ potpisane izjave od (*broj*) _____ poslovno sposobnih članova moje porodice
- ☐ drugo _____

Broj podneska _____ Centru za socijalni rad _____

**PODACI O ČLANOVIMA PORODICE UZ ZAHTJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MATERIJALNO
OBEZBJEĐENJE**

1. PREZIME, IME RODITELJA I IME _____	
Pol ☐ M ☐ Ž	JMBG
Mjesto rođenja _____	Opština _____ Datum rođenja _____
Prebivalište	_____
Boravište	_____
Telefon	telefon _____ mobilni _____ email _____
Državljanstvo	Etnička pripadnost
Srodstvo sa podnosiocem zahtjeva ☐ bračni drug ☐ vanbračni drug ☐ dijete ☐ roditelj ☐ brat/sestra ☐ drugi srodnik ☐ ostalo	
Bračni status ☐ oženjen/ udata ☐ neoženjen/neudata ☐ razveden/razvedena ☐ udovac/udovica ☐ vanbračna zajednica	
Školska sprema ☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS	
Zanimanje	
Radni status ☐ zaposlen/a ☐ radno angažovan/a ☐ nezaposlen/a ☐ penzioner/ka ☐ dijete (0 -6) ☐ dijete (7- 14) ☐ učenik/student (+15) ☐ nesposoban/na za rad ☐ drugo	
Zaposlenje ☐ naziv poslodavca _____ ☐ poljoprivrednik ☐ samostalna delatnost (upisati) _____	
Poseban status ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljena i interno raseljena lica ☐ lice koje traži azil ☐ lice kojem je priznat status izbjeglice ☐ lice kojem je odobrena dodatna zaštita ☐ drugo _____	
2. PREZIME, IME RODITELJA I IME	
Pol ☐ M ☐ Ž	JMBG
Mjesto rođenja	Opština _____ Datum rođenja _____
Prebivalište	_____
Boravište	_____
Telefon	telefon _____ mobilni _____ email _____
Državljanstvo	Etnička pripadnost
Srodstvo sa podnosiocem zahtjeva ☐ bračni drug ☐ vanbračni drug ☐ dijete ☐ roditelj ☐ brat/sestra ☐ drugi srodnik ☐ ostalo	
Bračni status ☐ oženjen/ udata ☐ neoženjen/neudata ☐ razveden/razvedena ☐ udovac/udovica ☐ van. zajednica	
Školska sprema ☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS	
Zanimanje _____	

Radni status ☐ zaposlen/a ☐ radno angažovan/a ☐ nezaposlen/a ☐ penzioner/ka ☐ dijete (0 -6) ☐ dijete (7- 14) ☐ učenik/student (+15) ☐ nesposoban/na za rad ☐ drugo _____	
Zaposlenje ☐ naziv poslodavca _____ ☐ poljoprivrednik ☐ samostalna delatnost (upisati) _____	
Poseban status ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljena i interno raseljena lica ☐ drugo _____	
Br. lične karte podnosioca zahjeva _____ JMBG _____ MUP - PJ _____ Datum _____	
	Potpis _____

Broj podneska _____

Centru za socijalni rad _____

ZAHTJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ

LIČNI PODACI PODNOSIOCA ZAHTJEVA

Prezime, ime roditelja i ime _____

Pol ☐ M ☐ Ž

JMBG ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Mjesto rođenja _____

Opština _____

Datum rođenja _____

Ulica, broj, opština, mjesna zajednica _____

Prebivalište

Boravište

Telefon

telefon _____ mobilni _____
email _____

Državljanstvo _____

Etnička pripadnost _____

Bračni status

☐ oženjen/ udata ☐ neoženjen/neudata ☐ razveden/razvedena ☐ udovac/udovica
☐ vanbračna zajednica

Školska sprema

☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS

Zanimanje _____

Radni status

☐ zaposlen/a ☐ radno angažovan/a ☐ nezaposlen/a ☐ penzioner/ka ☐ dijete (0 -6)
☐ dijete (7-14) ☐ učenik/student (+15) ☐ nesposoban/na za rad ☐ drugo

Zaposlenje

☐ naziv poslodavca _____ ☐ poljoprivrednik
☐ samostalna djelatnost (upisati) _____

Poseban status

☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljena i interno raseljena lica ☐ lice koje traži azil ☐ lice kojem je priznat status izbjeglice
☐ lice kojem je odobrena dodatna zaštita ☐ drugo _____

Podnosim zahtjev za jednokratnu noćanu pomoć i izjavljujem:

Moju porodicu čine _____ članova , od čega _____ maloljetne djece.

Maloljetna djeca školskog uzrasta

☐ redovno pohađaju školu

☐ ne pohađaju u školu

Ime i prezime	JMBG	Srodstvo	Invaliditet i teškoće/ smetnje u razvoju	Zanimanje i stepen stručne spreme

Stambeni status je sljedeći: ☐ vlasnik/suvlasnik ☐ nosilac stanarskog prava ☐ sustanar ☐ zakupac stana
☐ ostalo

Stanujemo u _____-sobnom stanu / stambenoj zgradi od _____ M2 koji ☐ ne odgovara potrebama porodice
☐ odgovara potrebama porodice ☐ prevazilazi potrebe porodice

Ja i članovi moje porodice: ☐ nemamo drugi stan/stambenu zgradu u vlasništvu/suvlasništvu ☐ imamo drugi stan/stambenu zgradu u vlasništvu/suvlasništvu, u (*mjesto*) _____ adresa,
ul. _____, br. _____, površine _____ M2

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta odnosno privredne šume u vlasništvu mene i članova moje porodice _____ ha; _____ ari.

Prihodi moje porodice u prethodnom kvartalu su:

- ☐ prihod po osnovu radnog odnosa u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od povremenih i privremenih poslova u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od poljoprivrede i šumarstva u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu naknade za vrijeme nezaposlenosti u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od otpremnine po osnovu prestanka radnog odnosa u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod od ustupanja autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih imovinskih prava u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu prava iz boračko invalidske zaštite u iznosu od _____ €,
- ☐ prihod po osnovu obaveze izdržavanja u iznosu od _____ €,
- ☐ ostali prihodi u iznosu od _____ €,
- ☐ jednokratna pomoć u nadležnosti opštine u iznosu od _____ €,

Status izdržavanog lica ☐ imam srodnika koji je dužan da daje izdržavanje, ☐ imam srodnika koji nije dužan da daje izdržavanje, ☐ nemam srodnike koji su dužni da daju izdržavanje

Status davaoca izdržavanja: ☐ nemam obavezu izdržavanja, ☐ imam obavezu izdržavanja (ime i prezime) _____ (srodstvo) _____

Razlozi zbog kojih mi je jednokratna novčana pomoć potrebna (*opis*)

Iznos za koji podnosim zahtjev je _____ €

Smatram da je važno da dodam i sljedeće

Uz zahtjev dostavljam dokaze koji navedene razloge čine osnovanim

- ☐ lična karta za sve punoljetne članove porodice
- ☐ izvod iz knjige rođenih za djecu koja ne posjeduju ličnu kartu
- ☐ lična isprava (za korisnike koji nisu državljani Crne Gore)
- ☐ potpisane izjave od (*broj*) _____ poslovno sposobnih članova moje porodice
 - ☐ _____
 - ☐ _____
 - ☐ _____
 - ☐ _____
 - ☐ _____

Broj podneska _____ Centru za socijalni rad _____

ZAHTJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA DODATAK ZA NJEGU I POMOĆ

LIČNI PODACI

Prezime, ime roditelja i ime _____			
Pol ☐ M ☐ Ž		JMBG	
Mjesto rođenja _____		Opština _____ Datum rođenja _____	
Ulica, broj, opština, mjesna zajednica _____			
Prebivalište		_____	
Boravište		_____	
Telefon		_____	
telefon _____		mobilni _____ email _____	
Državljanstvo _____		Etnička pripadnost _____	
U porodici živi _____ članova			
Podaci o članovima porodice korisnika/ podnosioca zahtjeva			
Prezime i ime	Srodstvo/ odnos	JMBG	Zanimanje i stepen stručne spreme
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
Podaci o korisniku/ podnosiocu zahtjeva			
Bračni status ☐ oženjen/ udata ☐ neoženjen/neudata ☐ razveden/razvedena ☐ udovac/udovica ☐ vanbračna zajednica			
Školska sprema ☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS			
Zanimanje			
Radni status ☐ zaposlen/a ☐ radno angažovan/a ☐ nezaposlen/a ☐ penzioner/ka ☐ dijete (0-6) ☐ dijete (7-14) ☐ učenik/student (+15) ☐ nesposoban/na za rad ☐ drugo _____			
Zaposlenje ☐ naziv poslodavca _____ ☐ poljoprivrednik ☐ samostalna djelatnost (upisati) _____			
Starateljstvo ☐ NE ☐ DA ☐ starateljstvo opšte ☐ privremeno ☐ za poseban slučaj ☐ Staralac ☐ srodnik/drugo lice ☐ neposredno CSR ☐ drugo _____			
Prezime i ime _____		Adresa _____	
Kontakt telefon/i: _____			
Da li ste korisnik lične invalidnine? ☐ NE ☐ DA			
Poseban status ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljena i interno raseljena lica ☐ drugo _____			

DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV

Podnosim zahtjev za dodatak za njegu i pomoć i uz zahtjev prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
- ☐ izvod iz knjige rođenih
- ☐ medicinska dokumentacija (*navesti*)

- ☐ rješenje o usmjeravanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama
- ☐ drugo _____

Broj podneska _____ Centru za socijalni rad _____

ZAHTEJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA DODATAK ZA NJEGU I POMOĆ

LIČNI PODACI

Prezime, ime roditelja i ime _____			
Pol ☐ M ☐ Ž		JMBG	
Mjesto rođenja _____		Opština _____ Datum rođenja _____	
Ulica, broj, opština, mjesna zajednica _____			
Prebivalište		_____	
Boravište		_____	
Telefon		_____	
telefon _____		mobilni _____ email _____	
Državljanstvo _____		Etnička pripadnost _____	
U porodici živi _____ članova			
Podaci o članovima porodice korisnika/ podnosioca zahtjeva			
Prezime i ime	Srodstvo/ odnos	JMBG	Zanimanje i stepen stručne spreme
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
Podaci o korisniku/ podnosiocu zahtjeva			
Bračni status ☐ oženjen/ udata ☐ neoženjen/neudata ☐ razveden/razvedena ☐ udovac/udovica ☐ vanbračna zajednica			
Školska sprema ☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS			
Zanimanje _____			
Radni status ☐ zaposlen/a ☐ radno angažovan/a ☐ nezaposlen/a ☐ penzioner/ka ☐ dijete (0-6) ☐ dijete (7-14) ☐ učenik/student (+15) ☐ nesposoban/na za rad ☐ drugo _____			
Zaposlenje ☐ naziv poslodavca _____ ☐ poljoprivrednik ☐ samostalna djelatnost (upisati) _____			
Starateljstvo ☐ NE ☐ DA ☐ starateljstvo opšte ☐ privremeno ☐ za poseban slučaj			
Staralac ☐ srodnik/drugo lice ☐ neposredno CSR ☐ drugo _____			
Prezime i ime _____		Adresa _____	
Kontakt telefon/i: _____			
Da li ste korisnik lične invalidnine? ☐ NE ☐ DA			
Poseban status ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljena i interno raseljena lica ☐ drugo _____			

DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV

Podnosim zahtjev za dodatak za njegu i pomoć i uz zahtjev prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
- ☐ izvod iz knjige rođenih
- ☐ medicinska dokumentacija (*navesti*)

- ☐ rješenje o usmjeravanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama

- ☐ drugo

Broj podneska _____ Centru za socijalni rad _____

ZAHTJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA NAKNADU ZA NOVOROĐENO DIJETE**LIČNI PODACI****Svojstvo podnosioca zahtjeva** ☐ majka ☐ otac ☐ usvojilac ☐ staralac ☐ hranitelj ☐ lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje**Prezime, ime roditelja i ime** _____**Pol** ☐ M ☐ Ž **JMBG** **Mjesto rođenja** _____ **Opština** _____ **Datum rođenja** _____**Prebivalište** _____**Boravište** _____**Telefon** _____ telefon _____ mobilni _____
email _____**Državljanstvo** _____ **Etnička pripadnost** _____**Poseban status** ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom
☐ raseljeno i interno raseljeno lice ☐ drugo _____

Podnosim zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu za novorođeno dijete i uz zahtjev prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
- ☐ dokaz o prebivalištu odnosno boravištu za majku
- ☐ dokaz o prebivalištu odnosno boravištu za oca
- ☐ izvod iz knjige rođenih za novorođeno dijete
- ☐ drugo _____

Broj podneska Centru za socijalni rad

**ZAHTJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA REFUNDACIJU NAKNADE ZARADE I NAKNADU
ZARADE ZA PORODILJSKO, ODNOSNO RODITELJSKO ODSUSTVO**

LIČNI PODACI

Svojstvo podnosioca zahtjeva		☐ poslodavac		☐ preduzetnik	
Prezime, ime roditelja i ime _____					
Pol		☐ M ☐ Ž		JMBG ☐	
Mjesto rođenja		Opština		Datum rođenja _____	
Prebivalište					
Boravište					
Telefon		telefon _____ mobilni _____ email _____			
Državljanstvo			Etnička pripadnost _____		
Školska sprema		☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS			
Zanimanje _____					
Zaposlenje		☐ naziv poslodavca _____ ☐ samostalna djelatnost (<i>upisati</i>) _____			
Poseban status ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljeno i interno raseljeno lice ☐ drugo _____					
Početak korišćenja porodijskog odsustva (<i>datum</i>) _____					

ZA POSLODAVCA

Podnosim zahtevek za ostvarivanje prava na refundaciju naknade zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo i uz zahtevek prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
☐ dokaz o radnom odnosu zaposlenog
☐ dokaz o privremenoj spriječenosti za rad
☐ rešenje poslodavca o ostvarivanju prava na porodiljsko odsustvo, odnosno roditeljsko odsustvo
☐ obrazac IOPPD od strane poreske uprave za period
☐ individualni analitički račun poreskog osiguranika na kome se nalaze sve mjesečne IOPPD prijave za period propisan članom 51 Zakona
☐ M4 obrazac ovjeren od strane Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja
☐ izvod poslovne banke preko kojega je korisniku isplaćena zarada koja je predmet refundacije
☐ drugo

ZA PREDUZETNIKA

Podnosim zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo i uz zahtjev prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
- ☐ rješenje o registraciji od nadležnog organa lokalne samouprave
- ☐ rješenje centralnog registra privrednih subjekata o privremenoj obustavi djelatnosti
- ☐ dokaz da ne obavlja drugu djelatnost
- ☐ dokaz o privremenoj spriječenosti za rad
- ☐ obrazac IOPPD od strane poreske uprave
- ☐ dokaz o početku korišćenja porodijskog, odnosno roditeljskog odsustva
- ☐ M4 obrazac od Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja
- ☐ drugo _____

Broj podneska _____ Centru za socijalni rad _____

**ZAHTEJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA REFUNDACIJU NAKNADE ZARADE I NAKNADU
ZARADE ZA PORODILJSKO, ODNOSNO RODITELJSKO ODSUSTVO**

LIČNI PODACI

Svojstvo podnosioca zahtjeva ☐ poslodavac ☐ preduzetnik	
Prezime, ime roditelja i ime _____	
Pol ☐ M ☐ Ž	JMBG ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mjesto rođenja _____	Opština _____
Datum rođenja _____	
Prebivalište	
Boravište	
Telefon	telefon _____ mobilni _____ email _____
Državljanstvo _____	Etnička pripadnost _____
Školska sprema ☐ bez škole ☐ nepotpuna OŠ ☐ OŠ ☐ SSS ☐ VS ☐ VSS	
Zanimanje _____	
Zaposlenje ☐ naziv poslodavca _____ ☐ samostalna djelatnost (<i>upisati</i>) _____	
Poseban status ☐ bez posebnog statusa ☐ stranac sa stalnim nastanjenjem ☐ stranac sa privremenim boravkom ☐ raseljeno i interno raseljeno lice ☐ drugo _____	
Početak korišćenja porodiljskog odsustva (datum) _____	

ZA POSLODAVCA

Podnosim zahtjev za ostvarivanje prava na refundaciju naknade zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo i uz zahtjev prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
- ☐ dokaz o radnom odnosu zaposlenog
- ☐ dokaz o privremenoj spriječenosti za rad
- ☐ rešenje poslodavca o ostvarivanju prava na porodiljsko odsustvo, odnosno roditeljsko odsustvo
- ☐ obrazac IOPPD od strane poreske uprave za period
- ☐ individualni analitički račun poreskog osiguranika na kome se nalaze sve mjesečne IOPPD prijave za period propisan članom 51 Zakona
- ☐ M4 obrazac ovjeren od strane Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja
- ☐ izvod poslovne banke preko kojega je korisniku isplaćena zarada koja je predmet refundacije
- ☐ drugo _____

ZA PREDUZETNIKA

Podnosim zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo i uz zahtjev prilažem dokaze:

- ☐ lična karta
- ☐ rješenje o registraciji od nadležnog organa lokalne samouprave
- ☐ rješenje centralnog registra privrednih subjekata o privremenoj obustavi djelatnosti
- ☐ dokaz da ne obavlja drugu djelatnost
- ☐ dokaz o privremenoj spriječenosti za rad
- ☐ obrazac IOPPD od strane poreske uprave
- ☐ dokaz o početku korišćenja porodijskog, odnosno roditeljskog odsustva
- ☐ M4 obrazac od Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja
- ☐ drugo _____

Broj podneska _____ Centru za socijalni rad _____

ZAHTJEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA TROŠKOVE SAHRANE

PODACI ZA PODNOSIOCA ZAHTJEVA	
Pol ☐ M ☐ Ž	JMBG
Mjesto rođenja _____	Opština _____ Datum rođenja _____
Prebivalište _____	Adresa _____ Mjesna zajednica _____
Boravište _____	Adresa _____
Telefon _____	telefon _____ mobilni _____
Državljanstvo _____	
PODACI ZA UMRLO LICE	
Prezime, ime roditelja i ime _____	
Pol ☐ M ☐ Ž	JMBG
Mjesto rođenja _____	Opština _____ Datum rođenja _____
Prebivalište _____	Adresa _____ Mjesna zajednica _____
Boravište _____	Adresa _____
Datum smrti _____	Mjesto smrti _____ Opština _____
Status ☐ korisnik prava na materijalno obezbjeđenje ☐ korisnik prava na dodatak za njegu i pomoć ☐ korisnik usluge smještaja	
Podnosim zahtjev za ostvarivanje prava na troškove sahrane i uz zahtjev prilažem dokaze: ☐ lična karta ☐ izvod iz knjige rođenih ☐ izvod iz knjige umrlih ☐ dokaz o plaćenim troškovima sahrane ☐ dokaz da je lice umrlo van mjesta prebivališta ☐ dokaz o plaćenim troškovima prevoza lica koje je umrlo van mjesta prebivališta ☐ dokaz da troškovi sahrane nijesu ostvareni po drugom osnovu ☐ drugo _____	
Napomena	

Na osnovu člana 4 Pravilnika o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite (»Službeni list CG« broj _____), a u vezi člana 77 stav 4 i člana 86 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (»Službeni list CG « broj 27/13) i čl. 10 i 17 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (»Službeni list CG«, br. 79/08, 70/09, 44/12) dajem

IZJAVU

I. Ja (*ime i prezime*) _____, iz _____, JMBG _____ slobodnom voljom pod materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da su podaci tačno navedeni u zahtjevu za ostvarivanje prava na _____.

II. Upoznat/a sam sa obavezom davanja istinitih podataka na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

III. Saglasan/a sam da Centar za socijalni rad _____ izvrši uvid u sve podatke od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Br. lične karte _____

JMBG _____

MUP - PJ _____

Datum _____

Potpis

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-85803-18-5
COBISS.CG-ID 26469136

CEDEM

Crna Gora

Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) nevladina je organizacija osnovana kao neprofitna asocijacija građana kako bi unaprijedila i proširila svijest o važnosti uspješne i pravilne demokratske tranzicije. Aktivnosti CEDEM-a uključuju istraživanja, praćenje i analizu procesa tranzicije. Cilj joj je da utiče na proces tranzicije u Crnoj Gori, da doprinese jačanju civilnog društva i demokratizaciji u cijelini.

ISBN 978-86-85803-18-5

9 788685 803185 >